

seende paa Godseierens eller Lehnbesidderens Personlighed. Jeg finder, at det ærede Fleertals Motivering er meget svag, og jeg er enig med den ærede Minister i, at man tillægger disse ministerielle Skrivelser af 1849 og 1857 en aldeles ufortjent Bædi. Skrivelserne af 1849 og den, der gaaer forud, af 1818 ere efter min Mening ligesaa urigtige som den af 1857. Det er mig ufatteligt, at Forordningen af 1792 skulde udelukke fra sit Omraade Halvdelen af Godserne. Derfor som dette skulde være Meningen, vilde der ganske vist have foreligget Data derfor, enten i Loven selv eller i Motivverne, der gik foran, eller i den Revision, som denne Lov blev underkastet ganske kort efter, at den var kommen ud — for Lovkyndige er det en bekendt Sag, at der har været en saadan Undersøgelse. Og hvad Indenrigsministerens eller Justitsministerens Skrivelse af 1857 angaaer, da er det vist en aldeles uventet Opdagelse, ja næsten en fuldstændig Aabenbaring, at den Justitsminister og Indenrigsminister — jeg troer, at der var to Ministre derom, — have havt det Syn, at man i 1854 ved den Lov, der da kom ud, stiltiende har villet omgjøre Forordningen af 1792 og dens Anvendelse. Jeg troer derfor, at det ærede Fleertal ikke har været heldigt i at søge juridisk Støtte for sin Mening om Uvindeligheden af Forordningen af 1792, og jeg skal henstille til den ærede Ordfører at overveje, om han ikke muligvis paa Grund deraf og af Hensyn til Ministerens Udtalelse vil gaae over til Forslaget under Nr. 1, til Mindretalsforlaget; thi naar den ærede Minister ligesaalidt paa et andet Sted kan forsvare Forslaget under Nr. 2, som han kan forsvare Mindretalsforlaget, saa forekommer det mig efter den ærede Ordførers Udtalelse, at han og maaskee flere Andre af Fleertallet ligesaa vel kunne slutte sig til dette sidste. Vi faae da Noget ud, som virkelig har Betydning, thi det er kun en Halvdel, hvad det ærede Fleertal bringer; der er kun System i det, som staaer i Mindretallets Forslag. Naar vi ikke have Udset til med Lempe at komme igjennem paa et andet Sted, saa lader os sende vor sande Tanke hen til

det andet Sted, og lad den saa blive drøftet der. — Jeg skal tillade mig en Bemærkning endnu, som er af mere speciel Natur, men er en Bemærkning, som, hvis dette Lovforslag kommer ud, som det er forelagt, eller omtrent i denne Skikkelse, dog ganske vist vil have sin praktiske Betydning. I Forslagets § 4 staaer der, at naar Creationsbrevenes Bestemmelser om gunstige Betingelser for Fæsterne tilfidesættes, skal det Offentlige kunne paatale disse Overtrædelser. En lignende Bestemmelse har det ærede Fleertal optaget i sit Forslag til en Ændring af §. 1, og denne Gjentagelse er heldigere redigeret, idet det efter Ordene der er gjort til en ubetinget Pligt for det Offentlige at paatale saadanne Overtrædelser. Jeg skal imidlertid tillade mig at henstille til det ærede Udvalg, om ikke en saadan Pligt til Paatale tillige burde knyttes til de øvrige Bestemmelser. Der er jo efter § 1 og § 2 Tilfælde, hvor Loven uden stor Banfæltighed kan omgaaes, og det er da et Spørgsmaal, hvem der skal paatale disse Overtrædelser. Vil man have, at Forpagteren skal gjøre det, saa bliver det Noget, som i Almindelighed ikke skeer. Naar der gives en Lov med en Mængde eller et Antal Forfrifter om, hvorledes der skal contraheres, bør der efter min Mening ogsaa være en Forfrift om, hvorledes Overtrædelser skulle paatales. Nu har man jo i mangfoldige Tider seet, at de gunstige Bestemmelser, der ere givne i visse Creationsbreve, ere blevne tilfidsatte, uagtet Overholdelsen af disse Creationsbreve sorterer under Justitsministeriet. Man er nu dog kommen til det Punkt, at saadanne Overtrædelser skulle kunne paatales; men lader os gaae videre frem, lader os faae den Sætning slaaet fast, at alle saadanne Overtrædelser skulle paatales af det Offentlige. For omtrent 20 Aar siden, paa den Tid, da den sidste Landbocommission var nedsat, kom der en Bevægelse med Hensyn til Overholdelsen af Landbolovene, og medens Rentekammeret tidligere havde ladet Gaarde henstaae uden at være bortfæstede og ladet Bestemmelser om Gaardes Medlæggelse imod Opførelsen af Huse gaae hen uden Overholdelse, kom der i 1849 og maaskee ogsaa i den senere Tid et skarpt